

Základní škola Hranice, okres Cheb příspěvková organizace se sídlem Husova 414, 351 24 Hranice	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Vypracoval:	PhDr. Hana Levá, ředitelka školy
Schválil:	PhDr. Hana Levá, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	1. 9. 2023
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2023
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2023

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provede vychovatelka ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny – ranní provoz (dojíždějící).

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s vychovatelkou školní družiny

Žák má právo:

- na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí,
- na svobodu myšlení, projevu,
- na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek,
- být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině,
- na volný čas a přiměřený odpočinek odpovídající věku
- na zabezpečení přístupu k informacím, zejména takovým, které podporují jeho duchovní, morální a sociální rozvoj.
- na ochranu před informacemi, které škodí jeho pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku.
- na vyjádření vlastního názoru ve všech věcech, které se ho týkají. Svůj názor musí vyjadřovat přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
- na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím, nedbalým zacházením, před rizikovým chováním.
- na využití preventivních programů, které mu slouží k poskytnutí potřebné podpory ve zmíněných oblastech.
- na ochranu před všemi formami sexuálního zneužívání a před kontaktem s narkotiky a psychotropními látkami, které by mohly ohrozit jeho tělesný a duševní vývoj.
- požádat o pomoc či radu vychovatelku, jestliže se cítí z jakéhokoliv důvodu v tísní nebo má svůj určitý problém.

Žák má povinnost:

- řádně docházet do školského zařízení, účastnit se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- dodržovat vnitřní řád školní družiny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nímž byl seznámen,
- plnit pokyny vychovatelky v souladu s vnitřním řádem,
- udržovat prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením.
- chránit své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
- nenosit do družiny nebezpečné předměty, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Za cenné předměty (peníze), včetně šperků a mobilních telefonů si žák zodpovídá sám.
- zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školského neubližovat svým spolužákům formou psychického nebo fyzického násilí zařízení, nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem ředitel vyloučí žáka ze školského zařízení.

Práva pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo

- na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně -pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- volit a být voleni do školské rady,
- na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

Povinnosti pedagogických pracovníků

Kromě povinností stanovených školským zákonem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dál nezpracovávat.

Zákonní zástupci žáků:

- mají právo informovat se na chování svého dítěte u vychovatelky ŠD.
- mají právo vznášet připomínky a podněty k práci družiny u vychovatelky nebo u ředitelky školy.
- právo se dle svých možností aktivně zapojovat do organizování aktivit pořádaných družinou.
- jsou povinni:
  - zajistit, aby žák docházel řádně do školského zařízení
  - na vyzvání ředitelky školy se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se chování žáka
  - informovat školské zařízení o zdravotní způsobilosti žáka a případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, údaje o tom, zda je žák zdravotně postižen, včetně údaje o druhu postižení, nebo zda není zdravotně znevýhodněn
  - vyzvednout si osobně žáka ve škole při mimořádném uvolnění z družiny před jeho ukončením.
  - spolupracovat při výskytu infekčních onemocněních v družině. Vychovatelka bude neprodleně informovat zákonné zástupce o důvodném podezření z infekčního onemocnění a žák bude do jejich příchodu oddělen od ostatních žáků, aby nedošlo k šíření infekce. (Při výskytu vši nemůže žákům kontrolovat vychovatelka hlavy žáků hromadně, ale mají povinnost informovat co nejdříve po zjištění výskytu zákonné zástupce.) Zbavit vši je povinnost zákonných zástupců, nikoliv školského zařízení.

2. Provoz a vnitřní režim družiny

Přihlašování a odhlašování žáků

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- ve školní družině je určena vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností
- o přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Úplata

- úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až leden a únor až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Škola přijímá platby v hotovosti, rodiče mohou platit bezhotovostním způsobem – převodem nebo složenkami. Každému žákovi je pro účely plateb přidělen variabilní symbol. Při platbách složenkami tento variabilní symbol vepíše do složenek hospodářka školy. Vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s hospodářkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je písemně upozorní na jejich povinnost. Pokud za žáka není zaplacen poplatek ani po písemném upozornění, vychovatelka školní družiny o tom uvedomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

- úplata může být snížena nebo prominuta:

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb žáka podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

d) Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží.

- Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin přerušuje.
- Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku,

sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

- V docházkovém sešitě (třídní knize,...) je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod pouze v případě, pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.
- Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů – zápisových lístků žáka.

Organizace činnosti

- Provozní doba ŠD je od 5.45 – 7. 45 hod. hod. a od 11. 45 - do 15.00 hodin.
  - Pro odchody dětí jsou stanoveny tyto doby: (např. 14.00, 14.30, 15.00, ...).
  - Ukončení provozu ŠD - v 15.00 hodin:
  - a) při nevyzvednutí žáka do stanovené doby zákonnými zástupci vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,
  - b) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
  - c) na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
  - d) požádá o pomoc Policii ČR,
-
- Činnost ŠD probíhá v místnostech ŠD.
  - Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 26 žáků.
  - V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
  - Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 vychovatelku s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:
    - a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, max. 26 žáků,
    - b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob,
  - Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením vychovatelky.
  - Pokud ostatní žáci končí později, přecházejí žáci do školní družiny sami po obědě z jídelny, která není součástí školy.
  - Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy.
  - Rozsah denního provozu projednává ředitelka se zřizovatelem.
  - Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.
-
- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
  - **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
  - **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.
  - **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem zákonných zástupců, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení

problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech.

- Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity.
- ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD může být poskytována za úplatu.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

- Vychovatelka školní družiny provede prokazatelné poučení žáků o vnitřním řádu na začátku školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy.
- Všichni žáci se chovají při pobytu ve ŠD i mimo ni tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní družině nebo mimo ni při akci pořádané družinou, žáci hlásí ihned vychovatelce.
- Vychovatelka družiny přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Vychovatelka dodržuje předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je její povinností informovat o těchto skutečnostech ředitelku a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
- Vychovatelka sleduje zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informuje bez zbytečných průtahů zákonné zástupce žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Vychovatelka ve spolupráci s TU zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla zákonných zástupců do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.
- Při úrazu poskytne vychovatelka žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů podle směrnice. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dozvěděl první. Úraz musí žák nahlásit okamžitě. Později ohlášené úrazy (zákonými zástupci nebo žákem) nebudou akceptovány jako školní úraz.
- Vychovatelka nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo družinu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Vychovatelka odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

- Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny a žáci budou náležitě poučeni.

4. Podmínky pro zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany žáků.

- U každého svévolného poškození nebo zničení majetku družiny, majetku žáků, vychovatelky či jiných osob žákem, je vyžadována úhrada od zákonných zástupců žáka, který poškození způsobil. Výši úhrady stanoví ředitelka školy po zhodnocení stavu poničení, popřípadě bude požadovat celou úhradu nákladů na základě zjištění ceny nové věci. Vše bude řešeno dohodou se zákonným zástupcem žáka. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonnými zástupci bude vznik škody hlášen Policii ČR.
- Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně své vychovatelce. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí – odevzdání do úschovy vychovatelce, vychovatelka uzamyká vstup do ŠD.
- Do školní družiny žáci nosí pouze věci potřebné k zájmovému vzdělávání. Hodinky, šperky, cenné věci, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vychovatele, který zajistí jejich úschovu.
- Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák a jeho zákonný zástupce budou poučeni, že mají tuto možnost.

5. Dokumentace

V družině se vede tato dokumentace:

- evidence přijatých žáků (např. zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce),
- ŠVP pro ŠD
- vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti, projekty.
- třídní kniha oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí,
- celoroční plán činnosti,
- roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,
- záznamy o ošetření žáků - sešit u lékárníčky
- záznam o úraze- hlášení – sekretariát školy

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pedagogičtí pracovníci ve školní družině zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli průběžně a včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

Pokud žák narušuje soustavně vnitřní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu, nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

6. Závěrečná ustanovení

- Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatelka školní družiny.
- Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.
- Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
- Směrnice nabývá účinnosti dnem: 1. 9. 2023

V Hranicích dne 1. 9. 2023

PhDr. Hana Levá
ředitel školy